

Załącznik nr 1 do Zarządzenia nr 23 Rektora PWSFTviT w Łodzi

Kod przedmiotu:

Wydział:	Reżyserii Filmowej i Telewizyjnej
Kierunek:	reżyseria
Specjalność:	reżyseria filmowa i telewizyjna, scenariopisarstwo
Poziom studiów:	jednolite magisterskie, II stopnia
Profil studiów:	ogólnoakademicki
Forma studiów:	stacjonarne

KARTA PRZEDMIOTU	
NAZWA PRZEDMIOTU	
Pogranicza konwencji – ćwiczenia z analizy III rok reżyseria filmowa i telewizyjna I i II rok studiów II stopnia - scenariopisarstwo	
PROWADZĄCY PRZEDMIOT (imię, nazwisko, tytuł naukowy, stanowisko w uczelni, adres e-mail)	
Dominika Montean-Pańków, mgr, doktorantka w Szkole Doktorskiej PWSFTviT, dominika.montean@gmail.com	
CEL ZAJĘĆ	
Prezentacja różnych form, rodzajów oraz gatunków filmowych, łączonych w jednym dziele filmowym. Wykształcenie umiejętności analizy dzieła filmowego pod względem osoby bohatera, narracji, narratora, autora implikowanego oraz dialogiczności w obrębie nowych i tradycyjnych gatunków filmowych oraz na ich styku.	
WYMAGANIA WSTĘPNE	
Znajomość podstawowych pojęć języka filmowego: gatunku i rodzaju oraz narracji literackiej i filmowej np. narracji, bohatera, autora i ich wzajemnej relacji w dziele literackim i filmowym. Podstawy poetyki oraz teorii literatury i filmu.	
EFEKTY UCZENIA SIĘ (umiejętności, wiedza, kompetencje)	
EU1 – K_W02	student rozpoznaje gatunki, rodzaje oraz konwencje filmowe na podstawie wybranych światowych dzieł filmowych

EU2 – K_W04	student ma szczegółową wiedzę na temat podst. narzędzi języka narracji filmowej w odniesieniu do narracji literackiej na przykładach analizy wybranych dzieł filmowych w tym adaptacjach z literatury
EU3 – K_W06	student wykazuje się znajomością stylów, rodzajów, konwencji i gatunków filmowych
EU4 – K_W08	student wykazuje głębokie zrozumienie wzajemnych relacji pomiędzy teoretycznymi i praktycznymi aspektami studiów, a także wykorzystuje tę wiedzę dla dalszego artystycznego rozwoju.
EU5 – K_K06	student posiada wiedzę i umiejętności umożliwiające rozwój poprzez samodzielne dokonania na badanym polu.

TREŚCI PROGRAMOWE

Zajęcia zaprojektowane zostały na siedem spotkań (6 plus 1 ewaluacyjne). Pierwsza część zajęć ma charakter wykładowo-ćwiczeniowy, druga to projekcja filmu oraz jego szczegółowa analiza z udziałem studentów w formie ustnej lub pisemnej.

1. Definicja rodzaju/gatunku/konwencji w filmie. Przegląd rodzajów oraz gatunków filmowych.

Analiza pojęcia kina gatunkowego/konwencji w filmie/ gatunku pogranicznego na przykładzie westernu i jego wariacji we współczesnym filmie. Przykład: „Zabójstwo Jassie Jamesa przez tchórzliwego Roberta Frosta” jako przykład wielogatunkowego moralitetu, o cechach balladycznych utrzymanego w konwencji westernu.

Praca domowa: „Tom Horn” 1980, analiza przypadku

2. Moduł: bohater w filmie. Zagadnienia: linia przemiany bohatera, tworzenie postaci filmowych na podstawie postaci historycznych. „Sprawa Gorgonowej” Janusza Majewskiego (1977) – analiza filmowa. Analiza materiałów sądowych dot. procesu „Wybrane przypadki z praktyki sądowo- lekarskiej” Jana St. Olbrychta oraz książki reporterskiej „Koronkowa robota. Sprawa Gorgonowej” Cezarego Łazarewicza 2018.

Praca domowa: „Na wylot” Grzegorza Królikiewicza jako przykład kina eksperymentalnego. Analiza reportażu o małżeństwie Maliszów oraz dokumentów sądowych z ich procesu z roku 1933 a środki filmowe zastosowane w filmie „Na wylot”.

3. Moduł narrator. Zagadnienia: kim jest narrator w filmie, rodzaje narracji filmowej, rodzaje narratorów, narrator w teście vs filmowy, relacja bohater – narrator w filmie, skupienie się na funkcji narratora niewiarygodnego oraz związane z nim gatunki i konwencje filmowe. Narrator niewiarygodny na podstawie analizy filmu: „Rekonstrukcja” (2003 rok). Narrator w filmie dokumentalnym na podstawie filmu dokumentalnego „Bracia” Wojciecha Staronia

4. Moduł: punkt widzenia. Zagadnienia dot. rodzajów punktów widzenia w filmie. Punkt widzenia a focalizacja, rodzaje focalizacji. Omawianie zjawiska na podst. gatunku filmowego thrillera i horroru.

Analiza i interpretacja „Kitchen sink” oraz „Tremy” Alfreda Hitchcocka

Dominanty konstrukcyjne horroru i thrillera oraz typowe dla tych gatunków środki wyrazu.

Moduł autor implikowany. Zagadnienia: kim jest autor implikowany. Autor implikowany a narrator w filmie i w tekście literackim. Pogranicza gatunków filmowych: mistery film, film, którego jądrem jest nierozwiązywalna tajemnica. Analiza i interpretacja filmu „Piknik pod Wiszącą Skałą” Petera Weir. Koncepcja metafizyczności w kinie, off poetycki, film jako poemat o czasie, a zarazem trzymający w napięciu mroczny thriller.

Analiza i interpretacja powieści „Piknik pod Wiszącą Skałą” w odniesieniu do gatunku i konwencji filmu Weira. Porównania technik narracyjnych literackich i ich przełożenie lub pominięcie w filmie.

Praca domowa: „Summerfield” lub „Wetherby” – analiza pod względem nierozwiązywalnej tajemnicy, jako jądra narracyjnego filmu.

6. Próba znalezienia konwencji i gatunku do przedstawienia pozornie afabularnej treści – ćwiczenia. Na przykładzie reportażu Mariusz Szczygieł pt. „Reality” z 2001 roku. Dodatkowo prawdziwe, nigdzie dotąd nie publikowane dzienniki Janiny Turek.

Na ćwiczeniach opracowanie konspekt filmowego w oparciu o reportaż „Reality” Mariusza Szczygła.

Analiza narracyjna opowiadania „Panna Brill” Katherine Mansfield oraz próba przełożenia na język filmowy treści literackich zawartych w opowiadaniu. Poszukiwania konwencji i odpowiednich środków narracyjnych w filmie.

7. Zajęcia końcowe, ewaluacyjne: omówienie pisemnych prac studentów na zadane tematy i filmy.

METODY NAUCZANIA (forma zajęć)

Prezentacja multimedialna
Analiza filmu
Analiza tekstu
Praca z tekstem
Analiza tekstów krytycznych
Dyskusja
Praca pisemna

NAKŁAD PRACY STUDENTA

Rok	Semestr	Punkty ECTS	Ilość godz. zajęć z nauczycielem w sem.	Ilość godz. zajęć bez nauczyciela w sem.	Rodzaj zaliczenia
I	1				
	2				
II	3				
	4				
III	5	2	30	30	zaliczenie
	6				
IV	7	3	30	30	zaliczenie
	8				
V	9	3	30	30	zaliczenie
	10				

SPOSOBY / KRYTERIA OCENY

(sposób sprawdzenia osiągnięcia zamierzonych efektów)

Ewaluacja podczas zajęć: dyskusja na temat zadanych lektur i filmów
Zaliczenie ustne po zakończeniu modułu na podstawie materiałów przedstawionych podczas zajęć, lektur i filmów.

LITERATURA

Katherine Mansfield, „Pani Brill” z tomu Jej pierwszy bal, Książka i Wiedza, 1980.
Joan Lindsay, Piknik pod Wiszącą Skałą, Wydawnictwo Replika, 2018.
Arystoteles, Poetyka, Zakład Narodowy im. Ossolińskich, 1989.
Jan Stanisław Olbrycht, „Zabójstwo z lubieżności” z Wybranych przypadków z praktyki sądowo-lekarskiej, Państwowy Zakład Wydawnictw Lekarskich, Warszawa, 1964
Linda Aronson, Scenariusz na miarę XXI wieku, Narodowe Centrum Kultury, 2017.
Michał Bachtin, Problemy Poetyki Dostojewskiego, PIW 1970.
Jacek Ostaszewski, Historia narracji filmowej, Universitas, 2018.
Jacek Ostaszewski, „Narrator niewiarygodny w filmie fabularnym”, Kwartalnik Filmowy, 2010, nr 71-72.
W.C.Booth, The Rethoric of Fiction, The University of Chicago Press, 1968.
Mariusz Szczygieł, „Reality”, Wysokie Obcasy, 2001, nr 5.